4524 ـ مۇسۇلمانلارنىڭ مەبۇدى (ئىبادەت قىلىنغۇچى) كىم

سۇئال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئى قىزچاق ، سۇئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۇر ئېيتىمىز .بۇ سۇئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئۈيلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا(ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن : بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يېتەكلەيدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 88]
ئاللاھ كىمنى توغرىغا يېتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋېتىدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 125]
بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سۇئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگارىدىن ۋەھيى (ئىلھام) كەلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .
ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۇرلەر دۇنيالار (ئاللاھتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايمىز . [فاتىھە(باشلىنىش) : 1–5]
ظع ظعنسانلار!تةقؤادارلاردعن بولذشذثلارظحىن،سعلةرنع ؤة سعلةردعن بذرذنقعلار(يةنع ظأتكةنكع ظىممةتلةر)نع ياراتقان صةرؤةردعضارعثلارغا ظعبادةت قعلعثلار .
[بەقەرە(ئىنەك) : 21]
ظةنة شذ الله سعلةرنعث صةرؤةردعضارعثلاردذر،الله دعن بألةك هئح مةبذد(بةرهةق)يوقتذر،ظذهةممة نةرسعنع ياراتقذحعدذر،ظذنعثغا ظعبادةت قعلعثلار ظذ هةر نةرسعضة هامعيدذر . [ئەنئام(چاھارپايلار): 102]
صةرؤةردعضارعث صةقةت ظذنعث ظأزعضعلا ظعبادةت قعلعشعثلارنع ؤة ظاتا ـ ظاناثلارغا ياخشعلعق قعلعشعثلارنع تةؤسعية قعلدع، ظذلارنعث بعرع، يا ظعككعلعسع سئنعث قول ظاستعثدا بولذص ياشعنعص قالسا، ظذلارغا ظوهوي دئمعضعن يةنع مالاللعقنع بعلدىرعدعغان شذنحعلعك سأزنعمذ قعلمعغعن)، ظذلارنع دشكةلعمعضعن، ظذلارغا هىرمةت بعلةن يذمشاق سأز قعلغعن . [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش): 23]

مۇسۇلمانلار بارلىق پەيغەمبەرلەر ئىبادەت قىلغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ : « يەظقذب جان ظىزىۋاتقان ۋاقتعدا سعلەر يئنعدا بارمعدعثلار؟شذ حاغدا يەظقذب ظوغذللعرعدعن:مەن ظألضەندعن كئيعن سعلەر كعمضە ظعبادەت قعلعسعلەر؟دەص سورعدع.ظذلار:سئنعث ظعلاهعث ۋە ظاتا ـ بوۋعلعرعث ظعبراهعم،ظعسماظعل،ظعسهاقلارنعث ظعلاهع بولغان بعر الله غا ظعبادەت قعلعمعز،بعز ظذنعثغا ظعتاظەت قعلغذحعمعزدئدع .»

[بەقەرە(ئىنەك) : 133]

مۇسۇلمانلار ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ ھەمدە باشقا ھەرخىل دىنلارغا ئەگەشكۈچىلەرنى بىر ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : ظع ظەهلع كعتاب!(يەنع يەهذدعيلار ۋە ناسارالار) صەققەت الله غعلا ظعبادەت قعلعش،الله غا هئح نەرسعنع شئرعك كەلتىرمەسلعك،الله نع قويذص بعر ـ بعرعمعزنع خذدا قعلعۋالماسلعققتعك هەممعمعزضە ظورتاق بولغان بعر سأزضە(يەنع بعر خعل ظەقعدعضە) ظەمەل قعلايلع دئضعن،ظەضەر ظذلارىيز ظأرسە(يەنع بذنع قوبذل قعلمعسا): (ظع يەهذدعيلار ۋە ناسارالار جاماظەسع!)بعزنعث مذسذلمان ظعكەنلعكعمعزضە ضذۋاه بولذثلار .

[ئال ئىمران(ئىمران ئائىلىسى) : 64]

ئاللاھ بولسا نۇھ پەيغەمبەر خەلقىنى ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان بىردىنبىر ئىلاھ . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : « شەك ـ شىببھىسىزكى، نذهنع ظأز قەۋمعضە صەيغەمبەر قعلعص ظەۋەتتذق،ظذ: ظع قەۋمعم! الله غا ظعبادەت قعلعثلار،سعلەرضە الله دعن باشقا مەبذد (بەرهەق) يوقتذر، مەن هەققعقەتەن سعلەرنعث بىيىك كىننعث (يەنع قعيامەت كىنعنعث)ظازابعغا قئلعشعثلاردعن قورقعمەن دئدع .» [ئەئىراف(ئېگىزلىك): 59]

ئاللاھ بولسا مەسىيھ(ئەيسا) يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان ئىلاھ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : « شىببھىسىزكى،الله مەريەمنعث ظوغلع ئەيسادذر،دئضىحعلەر كاصعر بولدع،ئەيسا: ظع بەنع ظعسراظعل!مئنعث صەرۋەردعضارعم ۋە سعلەرنعث صەرۋەردعضارعثلار بولغان الله غا ظعبادەت قعلعثلار،كعمكع الله غا شئرعك كەلتىرعدعكەن (يەنع الله دعن غەيرعيضە ظعلاه دەص ظئتعقاد قعلعدعكەن)،الله ظذنعثغا جەننەتنع هارام قعلعدذ،ظذنعث جايع دوزاخ بولعدذ،زالعملار غا هئحبعر مەدەتكار(يەنع الله نعث ظازابعدعن قذتذلدذرغذحع)بولمايدذ دئدع .» [مائىدە(داستىخان) : 72]

« ظأز ۋاقتعدا الله ظئيتتع: ظع مەريەم ظوغلع ئەيسا ! سەن كعشعلەرضە،الله نع قويذص مەن بعلەن ظانامنع ظعككع ظعلاه قعلعۋئلعثلار،دئدعثمذ؟ ئەيسا ظئيتتع: (رەببعم!)شەنعثضە لايعق ظەمەس نەرسعلەردعن سئنع صاك دەص ظئتعقاد قعلعمەنكع،ماثا ظئيتعشقا تئضعشلعك بولمعغان سأزلەرنع مەن ظئيتمايمەن،ظەضەر مەن بذ سأزنع ظئيتقان بولسام،ظذنع سەن حوقذم بعلعسەن(يەنع مئنعث ظذنداق دئمعضەنلعكعم ساڭا مەلذملذق).سەن مئنعث زاتعمدعكعنع بعلعسەن،مەن سئنعث زاتعثدعكعنع بعلمەيمەن،غەيبلەرنع ناهايعتع ظوبدان بعلعسەن.مەن ظذلارغا صەققەت سەن مئنع ظئيتعشقا بذيرذغان سأزنع،يەنع مئنعث صەرۋەردعضارعم ۋە سعلەرنعث صەرۋەردعضارعثلار بولغان الله غا ظعبادەت قعلعثلار،دئدعم.مەن ظذلارنعث ظارعسعدا بولغان مذددەتتە،ظذلارنعث ظەمەللعرعنع كأزعتعص تذرغان ظعدعم،مئنع قەبزع روه قعلعغعنعثدعن كئيعن،ظذلارنعث ظەمەللعرعنع سەن كأزعتعص تذرغان ظعدعث،سەن هەممە نەرسعدعن خەۋەردارسەن . [مائىدە(داستىخان) : 116–117]

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇسا بىلەن سۆزلەشكەندە ، ئۇنىڭغا مۇنداق دىگەن : مەن ھەققەتتەن(ظعبادةتكة لايعق)الله دذرمەن،مەندعن باشقا هئح مةبذد(بةرهةق)يوق،(يالغذز)ماڭا ظعبادةت قعلغعن،مئنع زعكرع قعلعش ظىحىن ناماز ظوقذغعن . [تاھا : 14]

ھەمدە ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە تۆۋەندىكىلەرنى بۇيرىدى: « ظئيتقعنكع، ظع ظعنسانلار!ظةضةر سعلةر مئنعث دعنعمدعن ضذمانلعنعدعغان بولساڭلار،سعلةرنعث الله نع قويذص حوقذنذۋاتقان بذتلعرعڭلارغا مەن حوقذنمايمەن،لئكعن مەن سعلةرنع قةبزع روه قعلعدعغان الله غا ظعبادةت قعلعمەن،مەن مأمعنلةردعن بولذشقا بذيرذلدذم

[يۇنۇس : 104]

ئۇ پەقەت بىرلا . پەرشتىلەر ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن غەيرىيگە ئىبادەت قىلمايدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك :

ظاسمانلاردعكع ۋة زئمعندعكعلةرنعث هةممعسع اللةنعث ظعلكعدعدذر، اللةنعث دةرضاهعدعكعلةر (يةنع صةرعشتعلةر) اللةنعث ظعبادعتعدعن تةكةببذرلذق قعلعص باش تارتمايدذ ۋة هئرعصمذ قالمايدذ .

[ئەنبىيا(پەيغەمبەرلەر) : 19]

ئاللاھتىن باشقا ھەرقانداق ئىلاھ (ئىبادەت قىلىنغۇچى) پايدا يەتكۈزەلمەيدۇ ، زىيانمۇ يەتكۈزەلمەيدۇ . يارىتالمايدۇ ۋە رىزىق بىرەلمەيدۇ .ئاللاھ مۇنداق دىگەن : سعلةر الله دعن باشقا سعلةرضة صايدا۔ زعيان يةتكىزشكة قادعر بولالمايدعغان نةرسعلةرضة حوقذنامسعلةر؟ دئضعن.الله بولسا(سأزىڭلارنع)ظاڭلاص تذرغذحعدذر، (ظةهۋالعڭلارنع)بعلعص تذرغذحعدذر

.» [مائىدە(داستىخان) : 76]

سعلةر الله نع قويذص بذتلارغعلا ظعبادةت قعلعسعلةر)بذتلارنع ظأز قولذڭلار بعلةن ياسعۋالغانسعلةر،بذتلارنعث قولعدعن صايدا۔زعيان كةلمةيدذ)ۋة يالغاننعلا ظويدذرعسعلةر،سعلةرنعث الله نع قويذص حوقذنذۋاتقعنعڭلار)يةنع بذتلار)سعلةرضة رعزعق بئرعشكة قادعر ظةمةس،رعزعقنع الله نعث دةرضاهعدعن تةلةص قعلعڭلار)رعزعق بئرعشكة صةقةت الله نعث ظأزع قادعردذر)،الله غا ظعبادةت قعلعڭلار ۋة ظذنعڭغا شىكىر قعلعڭلار،الله نعث دةرضاهعغا قايتذرذلعسعلةر. [ئەنكەبۇت(

ئۆمۈچۈك) : 17]

بۇ جاۋاپتىن كىيىن ،مەزكۇر تېمىنى تۆۋەندىكى: نىمىشقا شىرىكى يوق بىرلا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىمىز ؟ دىگەن سۇئال بىلەن تولۇقلىماقچىمىز . جاۋاپ :

بىرىنچى : كائىناتتا ئۇنىڭدىن باشقا ھىچكىم ئىبادەتكە لايىق ئەمەس . چۈنكى ، ئۇ بولسا ياراتقۇچى ، رىزىق بەرگۈچى . ئۇ كائىناتنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرگەن ھەمدە بىزگە نۇرغۇن نىئمەتلەرنى ئاتا قىلغان . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : «

ظاسمانلاردعكع ، زئمعندعكع هةمدذساناڭ،كةح ۋة صئئشعن ۋاقعتلعرعدعكع هةمدذساناتعث هةممعسع الله غا خاستذر18.الله جانسعز نةرسعلةردعن جانلعق نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،جانلعق نةرسعلةردعن جانسعز نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرعدذ)يةنع قذرغاق زئمعننع ظأسىملىكلةر بعلةن كأكةرتعدذ)،سعلةرمذ مذشذنداق تعرعلدىرىلعسعلةر19.الله نعث سعلةرنع تذصراقتعن ياراتقانلعقع،ظاندعن سعلةرنعث ظعنسان بولذص زئمعندا تارعلعص يىرىشىڭلار الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر20.ظاياللار بعلةن ظذنسع – ظىلصةت ظئلعشعڭلار ظىحىن)الله نعث) ظذلارنع سعلةرنعث ظأز تعصعڭلاردعن ياراتقانلعقع،ظاراڭلاردا)يةنع ظةر – خوتذن ظارعسعدا)مئهر – مذهةببةت

ظورناتقانلعقع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،صعكعر يىرضىزعدعغان قةؤم ظىحىن،شةك ـ شىبهىسعزكع،بذنعثدا نذرغذن ظعبرةتلةر بار21.الله نعث ظاسمانلارنع،زئمعننع ياراتقانلعقع،تعللعرعثلارنعث،رةثضعلعرعثلارنعث خعلمذخعل بولذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،بذنعثدا بعلعملعك كعشعلةر ظىحىن هةقعقةتةن نذرغذن ظالامةتلةر بار22.سعلةرنعث كئحعسع ؤة كىندىزع ظذخلعشعثلار،)كىندىزع)الله نعث مةرهةمعتعدعن)رعزعق)تةلةص قعلعص)هةرعكةتلعنعشعثلار)الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،شةك – شىبهىسعزكع، بذنعثدا ظاثلايدعغان قةؤم ظىحىن نذرغذن ظعبرةتلةر بار23.الله نعث سعلةرضة حاقماقنع قورقذنح ؤة ظىمعد قعلعص كأرسعتعشع،بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص ظذنعث بعلةن ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرىشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر، حىشعنعلةيدعغان قةؤم ظىحىن بذنعثدا،شةك – شىبهىسعزكع،نذرغذن ظعبرةتلةر بار24.الله نعث ظاسمان زئمعننع ظأز ظةمرع بعلةن)مذظةللةق)تذرغذزذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،ظاندعن الله)قةبرعلةردة كأمىلىص ياتقان)سعلةرنع يةر ظاستعدعن حاقعرسا،دةرهال حعقعسعلةر25.ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكع هةممة الله نعثدذر)يةنع الله نعث مىلكعدذر،الله نعث مةخلذقاتعدذر ؤة الله نعث تةسةررذصع ظاستعدعدذر)،هةممة الله غا بويسذنغذحعدذر26.مةخلذقاتنع دةسلةصتة)يوقتعن)بار قعلعدعغان،ظاندعن ظذنع)ظألضةندعن كئيعن)تعرعلدىرعدعغان الله ظةنة شذدذر،ظذ)يةنع مةخلذقاتنع تعرعلدىرىش)الله غا)ظذنع دةسلةصتة يوقتعن بار قعلغانغا قارعغاندا)ظوثايدذر،ظاسمانلاردا ؤة زئمعندا ظةث ظالعي سىصةت الله غا خاستذر،الله غالعبتذر،هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر .» [رؤم(رىم) :

27–17]

« ظاسمانلارنع ؤة زئمعننع ياراتقان،سعلةرضة بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص بةرضةن،ظذنعث بعلةن ضىزةل باغلارنع يئتعشتىرىص بةرضةن كعم؟ظذ باغلارنعث دةرةخلعرعنع ظأستىرىش سعلةرنعث قولذثلاردعن كةلمةيدذ،الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟باشقا ظعلاه يوقتذر،ظذلار)هةقعقةتتعن)بذرذلذص كةتكةن قةؤمدذر60. زئمعننع)ظعنسانلارغا ؤة هايؤانلارغا)تذرالغذ قعلغان،ظذنعث ترىلك تةرةصلعرعدة دةريالارنع ظاققذزغان،ظذنعث ظىستعدة)تةؤرةص كةتمةسلعكع ظىحىن)تاغلارنع ظورناتقان،ظعككع دئثعز ظارعسعدا)يةنع تاتلعق سذ بعلةن شورلذق سذ ظارعسعدا ظارعلعشعص كةتمةسلعكع ظىحىن)توساقلارنع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)باشقا ظعلاه يوق)ظذلار)يةنع مذشرعكلار)نعث تولعسع بعلمةيدذ61. بئشعغا كىن حىشكةن ظادةم دذظا قعلسا)ظذنعث دذظاسعنع)ظعجابةت قعلعدعغان،ظذنعث بئشعغا كةلضةن ظئغعرحعلعقنع كأترىؤئتعدعغان ؤة سعلةرنع زئمعننعث ظورذنباسارلعرع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟سعلةر ظازغعنا ؤةز – نةسعهةت ظالعسعلةر62.قذرذقلذقنعث ؤة دئثعزنعث قاراثغذلذقلعرعدا سعلةرضة يول كأرسعتعص بئرعدعغان،رةهمعتعدعن)يةنع يامغذر ياغدذرذص بئرعشتعن)ظعلضعرع شاماللارنع بعشارةت قعلعص ظةؤةتعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)الله ظذلارنعث شئرعك كةلتىرضةن نةرسعلعرعدعن صاكتذر63.(ظعنسانلارنع)دةسلةصتة خةلق ظةتكةن،ظاندعن ظذنع تعرعلدىرعدعغان كعم؟سعلةرضة ظاسماندعن ؤة زئمعندعن رعزعق بئرعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)ظئيتقعنكع،)ظةضةر دةؤايعثلاردا)راستحعل

بولعدعغان بولساثلار،دةلعلعرعثلارنع كةلتربثلار 64.الله دعن بألةك ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكعلةر غةيبنع بعلمةيدذ،ظذلار)يةنع خالايعق)قاحان تعرعلعدعغانلعقلعرعنع بعلمةيدذ .» [نەمىل(چۈمۈلىلەر) : 60–65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دېگەن : مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتتىم .

[زارىيات(سورىغۇچى شاماللار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھېچكىم نىجاتلىققا ئېرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كېيىن ئاللاھ بەندىلەردىن ھېساپ ئېلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش–ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بېرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم نىجاتلىققا ئېرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر دوزاخقا تۆپلىنىدۇ ، نېمىدېگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگارىمىزنى كۆرەلەمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بېرىپ مۇنداق دېگەن : ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئاينى كۆرەلىشىڭلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ بىز : " ياق . " دېدۇق . ئۇ : ئۇنداقتا سىلەر ئۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كېرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك كۆرىسىلەر . دېدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى :" ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قېشىغا بارسۇن . " دەپ توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كىرىستقا ئىباەدت قىلغۇچىلار كىرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەمدە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب(يەھۇدىي ۋە خىرىستىئان) قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكېلىنىدۇ ھەمدە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نېمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دېيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۇزەيرىگە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نېمە كېرەك ؟ " دېيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كېرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دېيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خىرىستىئانلارغا : " سىلەر نېمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دېيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى مەسىيھكە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نېمە كېرەك ؟ " دېيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كېرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دېيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سىلەر نېمىنى كۈتىۋاتىسىلەر ؟ ھەممە كىشىلەر كېتىپ بولدى ." دېيىلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا (ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگەششى كېرەك دەپ توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگارىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار(ئاللاھ) كېلىدۇ –دە ، ئۇ : مەن سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار . دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز . » دەيدۇ . بىراق پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھېچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل

قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئمىنلەر جەننەتنىڭ كىشىلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايغۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمۈد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ،يەنى : كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . .]
ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .